

คู่มือการใช้แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เล่มที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

นางสาววารุณี ขุนเจริญ

**ตำแหน่งครู วิทยฐานะครู โรงเรียนอุดมวิทยายน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 กระทรวงศึกษาธิการ**

คำชี้แจง

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีทั้งหมดจำนวน ๖ เล่ม ดังนี้
เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานในการอ่านจับใจความสำคัญ
เล่มที่ ๒ วิธีอ่านจับใจความสำคัญของงานเขียนประเภทนิทาน
เล่มที่ ๓ วิธีอ่านจับใจความสำคัญของงานเขียนประเภทบทความ
เล่มที่ ๔ วิธีอ่านจับใจความสำคัญของงานเขียนประเภทสารคดี
เล่มที่ ๕ วิธีอ่านจับใจความสำคัญของงานเขียนประเภทข่าว
เล่มที่ ๖ วิธีอ่านจับใจความสำคัญของงานเขียนประเภทบทร้อยกรอง

๒. สำหรับแบบฝึกการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เล่มนี้เป็นเล่มที่ ๑ เรื่องความรู้พื้นฐานในการอ่านจับใจความสำคัญ เนื้อหาในแบบฝึกประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะ แบบเฉลยแบบฝึก แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๓. เนื้อหาภายในเล่มนี้ประกอบด้วย

- ๓.๑ ความหมายของใจความสำคัญ
- ๓.๒ ลักษณะของใจความสำคัญ
- ๓.๓ หลักการจับใจความสำคัญ
- ๓.๔ วิธีการจับใจความสำคัญ
- ๓.๕ การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ
- ๓.๖ แนวทางในการจับใจความสำคัญ

๔. ในแบบฝึกเล่มที่ ๑ ประกอบด้วย ๔ แบบฝึก ซึ่งมีขั้นตอนการใช้ดังนี้

- ๔.๑ นักเรียนศึกษาทำความเข้าใจกับจุดประสงค์ของแบบฝึก
- ๔.๒ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ๔.๓ นักเรียนศึกษาใบความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ
- ๔.๔ นักเรียนทำกิจกรรมในแบบฝึกทั้ง ๔ แบบฝึก
- ๔.๕ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
- ๔.๖ นักเรียนร่วมตรวจคำตอบกับเฉลยในภาคผนวก
- ๔.๗ ครูและนักเรียนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนจากการทำ กิจกรรมในแบบฝึกและแบบทดสอบ

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

สาระการเรียนรู้ / มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

๑. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
๒. ระบุเหตุผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
๓. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จาก
การอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการอ่านจับใจความได้
๒. นักเรียนสามารถบอกความหมายของใจความสำคัญได้
๓. นักเรียนสามารถจำแนกพลความ หรือส่วนขยายใจความสำคัญได้
๔. นักเรียนสามารถอธิบายคุณลักษณะของนักอ่านจับใจความที่ดีได้

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของใจความสำคัญ
๒. ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
๓. พลความหรือส่วนขยายใจความสำคัญ
๔. จุดมุ่งหมายของการจับใจความสำคัญ
๕. หลักในการอ่านจับใจความสำคัญ
๖. แนวการอ่านจับใจความ

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

๑. ศึกษาและทำความเข้าใจ คำแนะนำ คำชี้แจง วิธีการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญอย่างละเอียด
๒. ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะให้เข้าใจ
๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๔. ศึกษาเนื้อหาทุกหัวข้อจากใบความรู้ให้เข้าใจ
๕. ฝึกทำกิจกรรมที่กำหนดให้
๖. ทำแบบฝึกทักษะทั้ง ๔ ชุด
๗. ตรวจสอบคำตอบแบบฝึกทักษะทั้ง ๔ ชุดจากภาคผนวกของแบบฝึก
๘. ทำแบบทดสอบหลังเรียน
๙. ตรวจสอบคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากภาคผนวกของแบบฝึก
๑๐. การเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ นอกเหนือจากการฝึกทักษะการจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ แล้วยังเป็นการฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีลักษณะพึงประสงค์ในเรื่องต่อไปนี้ด้วย คือ
 - ๑๐.๑ ฝึกความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
 - ๑๐.๒ ฝึกการทำงานให้เสร็จตามเวลา การส่งงานตามกำหนด
 - ๑๐.๓ ฝึกความรับผิดชอบในการทำงาน
 - ๑๐.๔ ฝึกความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจัดเก็บเอกสารงาน แบบฝึก
๑๑. ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบฝึกทักษะฉบับนี้

คำชี้แจงสำหรับครู

๑. การเตรียมตัวก่อนการสอน

๑.๑ ศึกษาความรู้พื้นฐานในการอ่านจับใจความสำคัญตามหัวข้อต่อไปนี้
ความหมายของใจความสำคัญ ความหมายของพลความ ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ แนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญ และตำแหน่งของ
ใจความสำคัญจากเอกสาร ตำรา คู่มือ ให้เข้าใจ

๑.๒ จัดทำแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการจับใจความสำคัญเรื่อง
ที่อ่าน และศึกษาวิธีการใช้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

๑.๓ จัดเตรียมเอกสารให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

๒. การปฏิบัติขณะสอน

๒.๑ อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้
นักเรียนเข้าใจ

๒.๒ อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ และดูแลนักเรียนให้ศึกษาไป
ตามลำดับขั้นตอน

๒.๓ สังเกตพฤติกรรมการทำแบบทดสอบและแบบฝึกประจำหน่วยของนักเรียน เพื่อ
ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบ

๒.๔ จัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนการสอน

๓. การปฏิบัติหลังการสอนเสร็จสิ้น

๓.๑ ควบคุม และแนะนำให้นักเรียนแบบฝึกทักษะให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

๓.๒ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยความสุจริต

๓.๓ ตรวจแบบฝึกทักษะ แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน

๓.๔ บันทึกผลการสอบก่อนเรียน หลังเรียนของนักเรียน

๓.๕ ประเมินผลการใช้แบบฝึกประกอบการจัดการเรียนการสอน

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง : แบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน ๑๐ ข้อ
เป็นข้อสอบแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก

คำสั่ง : ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดคือหลักการอ่านจับใจความสำคัญ

- ก. ค้นหาสาระ
- ข. ค้นหาข้อคิดเห็น
- ค. ค้นหาข้อเท็จจริง
- ง. ค้นหาความสำคัญ

๒. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับใจความสำคัญ

- ก. ครอบคลุมข้อความอื่นๆ
- ข. ทำให้เกิดเรื่อง
- ค. เด่นเฉพาะตัว
- ง. ถูกทุกข้อ

๓. ใจความสำคัญมีลักษณะอย่างไร

- ก. เป็นคำ
- ข. เป็นวลี
- ค. เป็นอนุประโยค
- ง. เป็นประโยค

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๔. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับใจความสำคัญ

- ก. เข้าใจประเภท
- ข. ตั้งจุดมุ่งหมาย
- ค. ใช้พจนานุกรม
- ง. สรุปรวส่วนประกอบ

๕. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนอ่านจับใจความ

- ก. อ่านผ่านๆ
- ข. อ่านให้ละเอียด
- ค. อ่านซ้ำ
- ง. คัดลอก

๖. ใจความสำคัญมีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. การอ่านเพื่อค้นหาความสำคัญ
- ข. ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น
- ค. ส่วนขยายข้อความอื่นให้ชัดเจน
- ง. ประโยคหรือข้อความ

๗. “ตำรวจจับโจรที่ปล้นธนาคารกรุงไทยสาขาพหล เมื่อวานนี้” ใจความสำคัญคือตัวเลือกใด

- ก. โจรปล้นธนาคาร
- ข. ตำรวจจับโจร
- ค. เมื่อวานนี้
- ง. โจรปล้นธนาคารเมื่อวานนี้

๘. “ตำรวจจับโจรที่ปล้นธนาคารกรุงไทยสาขาพหล เมื่อวานนี้” ใจความรองคือตัวเลือกใด

- ก. โจรปล้นธนาคาร
- ข. ตำรวจจับโจร
- ค. เมื่อวานนี้
- ง. โจรปล้นธนาคารเมื่อวานนี้

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๙. ข้อใดไม่ใช่หลักในการอ่านจับใจความสำคัญ

- ก. อ่านทุกตัวอักษร
- ข. คิดถึงจุดมุ่งหมายขณะอ่าน
- ค. ไม่อ่านซ้ำหลาย ๆ เทียว
- ง. ไม่ควรพะวงกับเรื่องการใช้ภาษาหรือเรื่องราวอื่น ๆ

๑๐. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

- ก. อ่านแล้วสามารถสรุปย่อเรื่องได้
- ข. อ่านแล้วสามารถแต่งคำประพันธ์ได้
- ค. อ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามได้
- ง. อ่านแล้วแสดงข้อคิดเห็นได้

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว และทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. ความหมาย

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยวๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคในใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ใจความรอง หรือพลความ(พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงผลอย่างถ้อยถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรอง แต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ รายละเอียด

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

๒. ลักษณะของใจความสำคัญ

๑. ใจความสำคัญเป็นข้อความที่ทำหน้าที่คลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอน นั้น ๆ ได้หมดข้อความนอกนั้นเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น
๒. ใจความสำคัญของข้อความหนึ่ง ๆ หรือย่อหน้าหนึ่ง ๆ ส่วนมากจะมีเพียงประการเดียว
๓. ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจจะเป็นประโยคเดียวหรือประโยคซ้อนก็ได้แต่ในบางกรณีใจความสำคัญไม่ปรากฏเป็นประโยค เป็นเพียงใจความที่แฝงอยู่ในข้อความตอนนั้น ๆ
๔. ใจความสำคัญที่มีลักษณะเป็นประโยคส่วนมากจะปรากฏอยู่ต้นข้อความ

๓. หลักการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

๔. วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีการจับใจความมีหลายอย่าง ขึ้นอยู่กับความชอบว่าอย่างไร เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่างๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดี แต่ผู้ที่ย่อควรย่อด้วยสำนวนภาษาและสำนวนของตนเองไม่ควรย่อด้วยการตัดเอาข้อความสำคัญมาเรียงต่อกัน เพราะอาจทำให้ผู้อ่านพลาดสาระสำคัญบางตอนไปอันเป็นเหตุให้การตีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ วิธีจับใจความสำคัญมีหลักดังนี้

๑. พิจารณาที่ละย่อหน้า

๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย(การเปรียบเทียบ)ตัวเลข สถิติตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ

๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

๕. การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

ใจความสำคัญของข้อความในแต่ละย่อหน้าจะปรากฏดังนี้

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า
๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า
๓. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า
๕. ผู้อ่านสรุปขึ้นเอง จากการอ่านทั้งย่อหน้า(ในกรณีใจความสำคัญหรือความคิด สำคัญ

อาจอยู่รวมในความคิดย่อย ๆ โดยไม่มีความคิดที่เป็นประโยคหลัก) หลัก การอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจง่ายและรวดเร็ว

๖. แนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. สรุทส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ ฯลฯ เพราะ ส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว

๒. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่อเป็นแนวทางใช้กำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสมและจับใจความ หรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น โดยจับใจความให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร แล้ว นำมาสรุปเป็นใจความสำคัญ

๓. มีทักษะในการใช้ภาษาสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจลักษณะของหนังสือเพราะหนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน

๔. ใช้ความสามารถในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. ใช้ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที้อ่านมาประกอบจะช่วยให้เข้าใจและจับใจความได้ง่ายขึ้นสรุปการอ่านจับใจความ สรุปการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านที่ต้องการแยกแยะเรื่องที้อ่านให้ได้ว่า ส่วนใดเป็นใจความหรือข้อความที่สำคัญที่สุด และส่วนใดเป็นข้อความประกอบ การจับใจความจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ผู้เขียนต้องการสอนอะไรอย่างถูกต้อง โดยผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์หรือภูมิหลังในด้านการแปลความหมายของคำ ข้อความเพื่อให้จับใจความได้รวดเร็วขึ้น ทุกคนสามารถฝึกฝนการเป็นนักอ่านจับใจความได้ด้วย วิธีการต่อไปนี้

๑. สร้างนิสัยรักการอ่าน โดยพยายามฝึกอ่านข้อความทุกประเภท แม้แต่ป้ายประกาศต่าง ๆ ก็ควรอ่าน การฝึกอ่านบ่อย ๆ จะทำให้เกิดนิสัยรักการอ่าน อ่านหนังสือได้เร็ว ช่างสังเกต และจดจำ ข้อความต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

๒. หัดใช้พจนานุกรม เมื่ออ่านแล้วพบศัพท์ที่ไม่เข้าใจอย่าทอดทิ้งหรือปล่อยผ่าน การใช้พจนานุกรมจะทำให้นักเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้น

๓. จดบันทึกการอ่าน ขณะที่อ่านควรมีสุดจดบันทึก เพื่อบันทึกถ้อยคำ ที่น่าสนใจ แปลกใหม่ ไพเราะ มีคติ ข้อคิด ความรู้ใหม่ ๆ หรือข้อความที่นักเรียนประทับใจ โดยบันทึกชื่อ หนังสือและผู้เขียนไว้ด้วย และหากเป็นหนังสือที่นักเรียนต้องอ่านบ่อย ๆ อาจใช้ปากกาขีดเน้น ข้อความ หรือแปะกระดาษสีคั่นหน้าที่มีข้อความดังกล่าว

๔. ฝึกจับใจความสำคัญทีละย่อหน้า การอ่านจับใจความสำคัญนั้น ควรเริ่มต้นจากการจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องแม่นยำ เสียก่อน เพราะงานเขียนที่ตินั้น แม้ใจความหลายอย่างแต่ใน ๑ ย่อหน้า มีใจความสำคัญเพียง ๑ ใจความเท่านั้น หากเรื่องมีหลายย่อหน้า แสดงว่ามีใจความสำคัญหลายใจความ เมื่อนำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า มาพิจารณา รวมกันก็จะทำให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ในที่สุด

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบฝึกชุดที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกประโยคที่เป็นใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญ ของข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. ช่างเงินปากบันชำระมลทินออกจากเนื้อเงินฉันใดคนฉลาดย่อมพากเพียรที่จะชำระจิตซึ่งเต็มไปด้วยความโกรธแค้นซึ่งอยู่ทุกขณะฉันนั้น ทว่าจิตอันโง่เขลา แทนที่จะขจัดกิเลสทั้งหลายให้เบาบางลงกลับค่อยๆ เพิ่มพูนมันขึ้น จนทำให้ต้องทุกข์ทรมานอยู่ในไฟนรกนี้แต่ไม่ว่าไฟในใจจะเผาผลาญใครอื่นด้วยหรือไม่ที่แน่นอนก็คือมันกำลังเผาผลาญตนเองอยู่

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๒. ควายเป็นสัตว์อยู่คู่กับสังคมไทยมานานตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ มีความสัมพันธ์กับคนไทยอย่างแนบแน่น ควายใช้ในการทำนา ใช้ในการทำเกวียนหรือใช้ในการทำศึกสงครามเพราะแข็งแรงและอ่อนโยน แต่ควายที่เลี้ยงเป็นฝูงจะปราดเปรี้ยว จับและควบคุมได้ยากกว่าควายบ้านเพราะเป็นสัตว์ที่มีสัญชาตญาณในการป้องกันตนเองสูงในภาวะที่มีภัยถึงตัว ควายจะชอบนอนแช่ปลักโดยเฉพาะช่วงที่มีอากาศร้อน ถ้าไม่มีปลักให้แช่แต่มีน้ำมักสร้างปลักเอง โดยลงนอนเกลือกกลิ้งในบริเวณที่มีน้ำเฉาะๆ จนเกิดเป็นแอ่ง

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๓. ควายแม่น้ำ (River or Riverine buffalo) บางครั้งเรียกว่า ควายแขก เพราะมีการเลี้ยงควายชนิดนี้มากในประเทศอินเดียและปากีสถาน ควายแม่น้ำจัดเป็นควายนม เนื่องจากมีขนาดใหญ่ ให้น้ำนมได้ถึง 5 ลิตรต่อวัน ลักษณะของควายแม่น้ำผิวหนังค่อนข้างมีสีดำ โครงสร้างใหญ่ เหนียงที่หน้าอกยาน

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๔. ควายปลัก (Swam buffalo) มีการเลี้ยงมากในประเทศจีนตอนใต้ ประเทศในเขตเอเชีย
อาคเนย์ และออสเตรเลีย ควายไทยจัดเป็นควายปลัก เลี้ยงเพื่อใช้แรงงาน และใช้เนื้อ ลักษณะ
ของควายจะมีรูปร่างอ้วนเตี้ย ลำตัวสั้น ส่วนหัวมีเขากางยาว ปลายโค้งงอไปด้านหลัง หน้าผาก
เรียบรี หน้าสั้น คอยาว ตัวผู้มีหนอก (Wither) ที่เหนือหัวไหล่ หรืออาจเรียกว่า ขันเปลี่ยว คือ
ร่างกายส่วนบนหน้าเจริญเต็มที่ ตัวผู้ขนาดใหญ่กว่าตัวเมีย

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. กินดีไม่ดีใครๆ ก็รู้ แต่ถ้าความหิวไม่ปราณี แสบท้องจนนอนไม่ได้ จะทำยังไงดีล่ะ?! อะไรกินได้และอะไรกินไม่ได้

น้ำเต้าหู้ น้ำเต้าหู้ที่มีขายทั่วไปในตลาดได้รุ่ม เป็นทางเลือกที่ดีสำหรับบรรเทาความหิวยามกลางคืน นอกจากจะอุ่นท้องแล้ว ยังมีกรดอะมิโนทริปโตฟานที่ช่วยให้คุณหลับสบายอีกด้วย ควรเลือกดื่มแบบที่ไม่เติมน้ำตาลและธัญพืชอะไรเลย ระบบย่อยจะได้ไม่ต้องทำงานหนักมากนัก แต่หากติดหวานก็พออนุโลมให้ใส่น้ำตาลได้ 1 ช้อนชา สัมผัสเป็นผลไม้ที่มีสารอาหารมากมายทั้งวิตามินเอ บี ซี และอื่นๆ แต่ก็มีน้ำตาลสูงเช่นกัน เวลากินต้องกินทั้งผลเท่านั้น ไม่ควรดื่มเฉพาะน้ำส้มคั้น เพราะจะให้น้ำตาลในปริมาณเกินพอดี หากคุณกินแล้วต้องกลับไปทำงานต่อ รสเปรี้ยวๆ หนอยของส้มจะช่วยลดความเครียดและทำให้คุณรู้สึกสดชื่นขึ้น แอปเปิ้ล ถ้าเป็นแอปเปิ้ลเขียวก็ดี แต่ถ้าไม่มี แอปเปิ้ลแดงก็ได้ เพราะผลไม้ชนิดนี้มีใยอาหารสูง ทำให้คุณอิ่มท้อง แต่มีแคลอรีค่อนข้างต่ำ ลูกขนาดประมาณหนึ่งกำมือให้พลังงานไม่ถึง 60 แคลอรีด้วยซ้ำ น้ำเปล่า หากคุณจำเป็นต้องอยู่ตึก ควรจิบน้ำเปล่าเรื่อยๆ เพื่อป้องกันอาการขาดน้ำ และให้ร่างกายรู้สึกสดชื่นลองดื่มน้ำสักแก้วสองแก้ว รอสัก 10 นาที หากท้องยังร้องไม่หยุด ค่อยตรงเข้าไปค้นตู้เย็นหาตัวช่วยบรรเทาความหิวอื่นๆ

ประโยคใจความสำคัญ

ส่วนขยาย

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๖. คนที่จะเป็นคนฉลาดรอบรู้จะต้องเป็นคนที่ยึดมั่นที่ตนเองเมื่อรู้ว่าตนเองเป็นนักเรียน ก็ควรศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ ตั้งใจเรียนอย่างสุดความสามารถ และรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ นอกจากรู้หน้าที่แล้วควรจะมีวินัยและความรับผิดชอบสามารถควบคุมความประพฤติของตนเองให้ทำในสิ่งที่ควรกระตือรือร้นที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๗. การปูพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดีคือ การรู้จักฝึกฝนตนให้เป็นคนที่ไม่หาความรู้ รักการอ่านหนังสือ รู้จักคิด รู้จักพัฒนาตนเอง หาความก้าวหน้าในชีวิต มีความอดทน ขยัน แน่วแน่ และรู้จักวางแผน จัดการชีวิตของตนเอง บางคนอาจจะไม่ได้มีโอกาสเรียนหนังสือในโรงเรียน แต่ความรู้มีใช้หาได้ แต่เพียงในโรงเรียนเท่านั้น คนไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน อาจจะมีความรู้เท่าหรือมากกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนเสียอีก เพราะความใฝ่รู้ช่วยให้คนประสบความสำเร็จได้เช่นกัน

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๘. ระบบการเรียนการสอนในเมืองไทย คุณครูมีหน้าที่ป้อนความรู้ให้ผู้เรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว ทำให้ผู้เรียนเกิดความเคยตัว ไม่รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เพียงแต่มานั่งในห้องเรียนแล้ว เอาความรู้จากผู้เป็นครูเท่านั้น วิธีการเรียนแบบนี้จำกัดความคิดและการเรียนรู้อย่างมากเพราะ ผู้เรียนจะคิดเองไม่เป็น

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๙. การก่อเหตุรุนแรงโดยเฉพาะกับคนใกล้ชิด ไม่ได้เกิดขึ้นจากปัจจัยเดียว ส่วนใหญ่จะเกิดหลาย ๆ ปัจจัยมารวมกัน อาจเคยกระทำความรุนแรงมาโดยตลอด หลาย ๆ ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย หรือ จิตใจ จนทำให้ความสัมพันธ์ ความผูกพันมีปัญหา และหากไม่ได้ก่อเหตุจากการบันดาลโทสะ มักจะมีสาเหตุหลายอย่างและซับซ้อนจนวางแผนให้ทำสิ่งที่ร้ายแรงที่คนทั่วไปคิดได้ว่าไม่ควรทำ

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๐. การปลูกฝังความเชื่อเป็นวิธีการสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเอง วิธีที่ดีที่สุดในการฝังความเชื่อลงในสมองของคุณคือ การพูดกับกระจก ถ้าคุณอยากจะเป็นคนเก่งให้คุณพูดกับกระจกว่า ฉันเป็นคนเก่งฉันสามารถเปลี่ยนแปลงให้ตัวเองฉลาดขึ้น บอกตนเองบ่อยๆ สักร้อยครั้งทำเป็นประจำ หลังจากนั้นคุณจะเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงว่าคุณเป็นคนฉลาดขึ้นจริงๆ (แต่คนฉลาดไม่ใช่ดีแต่พูด ต้องรู้จักลงมือปฏิบัติด้วยถึงจะได้ผลดี)

ประโยคใจความสำคัญ

.....

ส่วนขยาย

.....

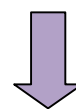
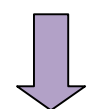
แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบฝึกชุดที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วให้ระบุใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้
ตรงกับหมายเลขใด

๑. ก่อนหาคนมาช่วยงานต้องเช็คระบบการทำงานและระเบียบให้ดีก่อนจะได้ผลผลิตเพิ่ม
ทวีคูณ (๑) / และช่วยผ่อนแรงแต่หากระบบยังเลอะเทอะแล้วเอาคนมาช่วยงาน ปัญหาอาจจะ
ทวีคูณ (๒)

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๒. “เวลา” กับ “โอกาส” เป็นสองอย่างที่ไม่เคยรอเรา(๑) / ถ้ามันมาแล้วไม่รีบคว้าเอาไว้จะเป็นการยากที่จะได้พบมันอีกหน (๒)

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

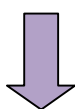
๓. การเป็น “ผู้นำ” ไม่ใช่ผู้ที่อยากเดินนำผู้อื่น (๑) / แต่การเป็น “ผู้นำที่ดี” ต้องอยากให้ผู้อื่นเดินตาม (๒)

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

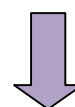
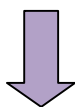
๔. ไม่ต้องตั้งใจเรียนมากไปเอาแค่ดีพอหางานดีๆทำก็พอ (๑) / เพราะโลกแห่งความเป็นจริง
วัดกันที่ผลงาน ไม่ใช่ที่เกรด (๒)

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

๕. อย่าเป็นศัตรูกับใครก็ตามบนโลกใบนี้ (๑) / เพราะคุณจะไม่รู้ทาง รู้ว่า (๒) / วันหนึ่งเขา
อาจจะยิ่งใหญ่มา (๓) / จนกลับมาทำร้ายคุณก็เป็นได้(๔)

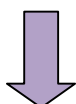

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

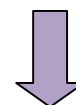
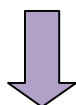
๖. ในโลกที่ทุกอย่างเชื่อมต่อกันได้หมด (๑) / นายจ้างสามารถหาคนเก่งๆมาทำงานให้ได้จากทั่วโลก(๒) ดังนั้นจะไม่มีที่ว่างสำหรับพนักงานระดับกลางๆอีกต่อไป(๓)

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

๗. ไม่ต้องบินให้สูงอย่างใครเขา(๑).../ จงบินเอาเท่าที่เราจะบินไหว (๒)/ ทำที่บินไม่จำเป็นต้องเหมือนใคร (๓)/ แค่บินไปให้ถึงฝัน เท่านั้นพอ(๔)

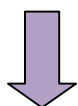

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

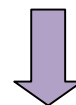
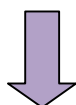
๘. ปริมาณของ “ความสุข” ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนของ(๑) / “สิ่งดีๆ” ที่เราได้รับแต่อยู่ที่ “มุมมอง” ของเราที่มีต่อ “สิ่งเหล่านั้น”(๒)

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

๙. ผู้หญิงที่มีแต่ “ความสวย” แต่ “ไม่มีสมอง”(๑) / ผู้ชายก็คงมองคุณเพียงแค่ “ของหวาน” แต่ไม่ใช่ “อาหารจานหลัก”(๒)

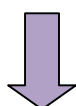

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๐. มนุษย์เรานี้ ยอมสูญเสียสุขภาพเพื่อทำให้ได้เงินมา (๑)/ แล้วต้องยอมสูญเสียเงินตรา เพื่อ
ฟื้นฟูรักษาสุขภาพ(๒) แล้วก็เฝ้าเป็นกังวลกับอนาคต จนไม่มีความรื่นรมย์กับปัจจุบัน (๓) ผลที่
เกิดขึ้นจริงๆ ก็คือ เขาไม่ได้อยู่กับปัจจุบัน (๔) /หรือแม้กระทั่งอยู่กับอนาคต เขาดำเนินชีวิต
เสมือนหนึ่งว่าเขาจะไม่มีวันตาย และแล้วเขาก็ตายอย่างไม่เคยมีชีวิตอยู่จริง (๕)

ประโยคใจความสำคัญ คือ หมายเลข.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบฝึกชุดที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ประชาชน ทอดยเดินทางเข้าทำบุญวันวิสาขบูชา วัดพระไกรศรี ต่อเนื่อง เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตบรรยาการการทำบุญวันวิสาขบูชา ซึ่งเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่วัดพระไกรศรี หรือวัดน้อย เขตวังทองหลาง มีพุทธศาสนิกชนประชาชน ต่างทอดยเดินทางเข้ามาร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง ที่มาเป็นครอบครัวทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุมีการนำอาหารพร้อม ดอกไม้ และเครื่อง สักขทาน มาทำบุญตักบาตร ถวายแด่พระสงฆ์พร้อมกับฟังธรรมเทศนาในช่วงเช้า จากนั้นมีการทำบุญบริจาคต่างๆเพื่อความเป็นสิริมงคลกับชีวิตและครอบครัว อาทิ การทำบุญโรงศพ การบริจาคปัจจัยเพื่อช่วยบำรุงวัดพระไกรศรีในวันสำคัญนี้ด้วยส่วนในช่วงเย็นก็จะมีการจัดกิจกรรมให้พุทธศาสนิกชน ได้ร่วมเวียนเทียนเป็นประจำ ทุกปีด้วย

๑. ใคร

.....

๒. ทำอะไร

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๓. ที่ไหน

.....

๔. อย่างไร

.....

๕. ผลเป็นอย่างไร

.....

๖. ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

๗. ข้อคิดจากข้อความ คือ

.....

.....

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบฝึกชุดที่ ๔

คำชี้แจง อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชายคนหนึ่ง	ชี้ควาย	หมายที่หนึ่ง
ชี้ไปครึ่ง	ลืมหาย	จะไปไหน
เดินเวียนวน	ไร้ปลายทาง	ที่จะไป
หมดอาลัย	ต้องทนอยู่	คู่กับควาย
อันคนเรา	ถ้าไม่มี	เป้าประสงค์
ต้องเวียนวน	พลัดหลง	จาก ใจหมาย
ไม่สามารถ	สำเร็จกิจ	ชีวิตวาย
เปรียบดังคน	ที่ชี้ควาย	แล้วลืมหาย

๑. ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

๒. ข้อคิดจากข้อความ คือ

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง : แบบทดสอบหลังเรียนเรื่องความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน ๑๐ ข้อ
เป็นข้อสอบแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก

คำสั่ง : ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดคือหลักการอ่านจับใจความสำคัญ
 - ก. ค้นหาสาระ
 - ข. ค้นหาข้อคิดเห็น
 - ค. ค้นหาข้อเท็จจริง
 - ง. ค้นหาความสำคัญ
๒. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับใจความสำคัญ
 - ก. ครอบคลุมข้อความอื่นๆ
 - ข. ทำให้เกิดเรื่อง
 - ค. เด่นเฉพาะตัว
 - ง. ถูกทุกข้อ
๓. ใจความสำคัญมีลักษณะอย่างไร
 - ก. เป็นคำ
 - ข. เป็นวลี
 - ค. เป็นอนุประโยค
 - ง. เป็นประโยค
๔. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับใจความสำคัญ
 - ก. เข้าใจประเภท
 - ข. ตั้งจุดมุ่งหมาย
 - ค. ใช้พจนานุกรม
 - ง. สรุปรวส่วนประกอบ

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนอ่านจับใจความ
- อ่านผ่านๆ
 - อ่านให้ละเอียด
 - อ่านซ้ำ
 - คัดลอก
๖. ใจความสำคัญมีความหมายตรงกับข้อใด
- การอ่านเพื่อค้นหาความสำคัญ
 - ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น
 - ส่วนขยายข้อความอื่นให้ชัดเจน
 - ประโยคหรือข้อความ
๗. “ตำรวจจับโจรที่ปล้นธนาคารกรุงไทยสาขาพัทลุง เมื่อวานนี้” ใจความสำคัญคือตัวเลือกใด
- โจรปล้นธนาคาร
 - ตำรวจจับโจร
 - เมื่อวานนี้
 - โจรปล้นธนาคารเมื่อวานนี้
๘. “ตำรวจจับโจรที่ปล้นธนาคารกรุงไทยสาขาพัทลุง เมื่อวานนี้” ใจความรองคือตัวเลือกใด
- โจรปล้นธนาคาร
 - ตำรวจจับโจร
 - เมื่อวานนี้
 - โจรปล้นธนาคารเมื่อวานนี้
๙. ข้อใดไม่ใช่หลักในการอ่านจับใจความสำคัญ
- อ่านทุกตัวอักษร
 - คิดถึงจุดมุ่งหมายขณะอ่าน
 - ไม่อ่านซ้ำหลาย ๆ เทียว
 - ไม่ควรพะวงกับเรื่องการใช้ภาษาหรือเรื่องราวอื่น ๆ
๑๐. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
- อ่านแล้วสามารถสรุป ย่อเรื่องได้
 - อ่านแล้วสามารถแต่งคำประพันธ์ได้
 - อ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามได้
 - อ่านแล้วแสดงข้อคิดเห็นได้

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว และทำ เครื่องหมาย x ลงใน
กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

อ้างอิง

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ 2547.

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

ภาคผนวก

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

เฉลยแบบทดสอบก่อน

๑. ก

๒. ก

๓. ง

๔. ค

๕. ง

๖. ข

๗. ข

๘. ก

๙. ค

๑๐. ข

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

เฉลยแบบฝึกชุดที่ ๑

๑. ประโยคใจความสำคัญ คือ ช่างเงินбакบ้านชำระมลทินออกจากเนื้อเงินฉันใด
คนฉลาดย่อมพากเพียรที่จะชำระจิตซึ่งเต็มไปด้วยความโกรธแค้นซึ่งชั่งอยู่ทุกขณะฉันนั้น
ส่วนขยาย คือ ทว่าจิตอันโง่เขลา แทนที่จะขจัดกิเลสทั้งหลายให้เบาบางลงกลับ
ค่อยๆ เพิ่มพูนมันขึ้น จนทำให้ต้องทุกข์ทรมานอยู่ในไฟนรกนี้แต่ไม่ว่าไฟในใจจะเผาผลาญ
ใครอื่นด้วยหรือไม่ที่แน่นอนก็คือมันกำลังเผาผลาญตนเองอยู่

๒. ประโยคใจความสำคัญ คือ ควายเป็นสัตว์อยู่คู่กับสังคมไทยมานานตั้งแต่
ครั้งบรรพบุรุษ
ส่วนขยาย คือ มีความสัมพันธ์กับคนไทยอย่างแนบแน่น ควายใช้ในการทำนา
ใช้ในการทำเกวียนหรือใช้ในการทำศึกสงครามเพราะแข็งแรงและอ่อนโยน แต่ควายที่เลี้ยง
เป็นฝูงจะปราดเปรียว จับและควบคุมได้ยากกว่าควายบ้านเพราะเป็นสัตว์ที่มีสัญชาตญาณ
ในการป้องกันตนเองสูงในภาวะที่มีภัยถึงตัว ควายจะชอบนอนแช่ปลัก โดยเฉพาะช่วงที่มี
อากาศร้อน ถ้าไม่มีปลักให้แช่แต่น้ำมันมักสร้างปลักเอง โดยลงนอนเกลือกกลิ้งในบริเวณที่
มีน้ำแฉะๆ จนเกิดเป็นแอ่ง

๓. ประโยคใจความสำคัญ คือ ควายแม่น้ำ (River or Riverine buffalo)

บางครั้งเรียกว่า ควายแขก

ส่วนขยาย คือ มีการเลี้ยงควายชนิดนี้มากในประเทศอินเดียและปากีสถาน
ควายแม่น้ำจัดเป็นควายนม เนื่องจากมีขนาดตัวใหญ่ ให้น้ำนมได้ถึง 5 ลิตรต่อวัน
ลักษณะของควายแม่น้ำผิวหนังค่อนข้างมีสีดำ โครงสร้างใหญ่ เหนียงที่หน้าอกยาน

๔. ประโยคใจความสำคัญ คือ ควายไทยจัดเป็นควายปลัก

ส่วนขยาย คือ มีการเลี้ยงมากในประเทศจีนตอนใต้ ประเทศในเขตเอเชียอาคเนย์
และออสเตรเลีย เลี้ยงเพื่อใช้แรงงาน และใช้เนื้อ ลักษณะของควายจะมีรูปร่างอ้วนเตี้ย
ลำตัวสั้น ส่วนหัวมีเขากางยาว ปลายโค้งงอไปด้านหลัง หน้าผากเรียบรี หน้าสั้น คอยาว
ตัวผู้มีหนอก (Wither) ที่เหนือหัวไหล่ หรืออาจเรียกว่า ขันเปลี่ยว คือ ร่างกายส่วนป็นหน้า
เจริญเต็มที่ ตัวผู้ขนาดใหญ่กว่าตัวเมีย

**๕. ประโยคใจความสำคัญ คือ กินผักไม่ดีใครๆ ก็รู้ แต่ถ้าความหิวไม่ปราณี
แสบท้องจนนอนไม่ได้ จะทำยังไงดีล่ะ ? อะไรกินได้และอะไรกินไม่ได้**

ส่วนขยาย คือ น้ำเต้าหู้ เป็นทางเลือกที่ดีสำหรับบรรเทาความหิวยามกลางคืน ควร
เลือกดื่มแบบที่ไม่เติมน้ำตาลและธัญพืชอะไรเลย ระบบย่อยจะได้ไม่ต้องทำงานหนักมากนัก แต่หาก
ติดหวานก็พออนุโลมให้ใส่น้ำตาลได้ 1 ช้อนชา สัมเป็นผลไม้ที่มีสารอาหารมากมาย เวลากินต้องกิน
ทั้งผลเท่านั้น ไม่ควรดื่มเฉพาะน้ำส้มคั้น เพราะจะให้น้ำตาลในปริมาณเกินพอดี ถ้าเป็นแอปเปิ้ลเขียวก็
ดี แต่ถ้าไม่มี แอปเปิ้ลแดงก็ได้ เพราะผลไม้ชนิดนี้มีใยอาหารสูง ทำให้คุณอิ่มท้อง แต่มีแคลอรีค่อนข้าง
ต่ำ หากคุณจำเป็นต้องอยู่ดึก ควรจิบน้ำเปล่าเรื่อยๆ เพื่อป้องกันอาการขาดน้ำ และให้ร่างกายรู้สึกสด
ชื่นลองดื่มน้ำสักรแก้วสองแก้ว รอสัก 10 นาที หากท้องยังร้องไม่หยุด ค่อยตรงเข้าไปค้นตู้เย็นหาตัว
ช่วยบรรเทาความหิวอื่นๆ

๖. **ใจความสำคัญ** คือ คนที่จะเป็นคนฉลาดรอบรู้จะต้องเป็นคนที่ยึดมั่นที่ตนเอง

ส่วนขยาย คือ เมื่อรู้ว่าตนเองเป็นนักเรียน ก็ควรศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ ตั้งใจเรียนอย่างสุดความสามารถ และรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ นอกจากรู้หน้าที่แล้วควรมีวินัยและความรับผิดชอบสามารถควบคุมความประพฤติของตนเองให้ทำในสิ่งที่ควรกระทำหรือรันทะทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๗. **ใจความสำคัญ** คือ การปูพื้นฐานการเรียนที่ดีคือ การรู้จักฝึกฝนตนให้เป็นคนที่ไม่หาความรู้

ส่วนขยาย คือ รักการอ่านหนังสือ รู้จักคิดรักการอ่านหนังสือ รู้จักคิด รู้จักพัฒนาตนเอง หาความก้าวหน้าในชีวิต มีความอดทน ขยัน แน่วแน่ และรู้จักวางแผนจัดการชีวิตของตนเอง บางคนอาจจะไม่ได้มีโอกาสเรียนหนังสือในโรงเรียน แต่ความรู้มีใช้หาได้แต่เพียงในโรงเรียนเท่านั้น คนไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียน อาจจะมีความรู้เท่าหรือมากกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนเสียอีก เพราะความใฝ่รู้ช่วยให้คนประสบความสำเร็จได้เช่นกัน

๘. **ใจความสำคัญ** คือ ระบบการเรียนการสอนในเมืองไทย คุณครูมีหน้าที่ป้อนความรู้ให้ผู้เรียนแต่เพียงฝ่ายเดียว

ส่วนขยาย คือ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเคยตัว ไม่รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เพียงแต่มานั่งในห้องเรียนแล้วเอาความรู้จากผู้เป็นครูเท่านั้น วิธีการเรียนแบบนี้จำกัดความคิดและการเรียนรู้อย่างมากเพราะผู้เรียนจะคิดเองไม่เป็น

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

๙. ใจความสำคัญ คือ การก่อเหตุรุนแรงส่วนใหญ่จะเกิดหลาย ๆ ปัจจัยมารวมกัน
ส่วนขยาย คือ โดยเฉพาะกับคนใกล้ชิด ไม่ได้เกิดขึ้นจากปัจจัยเดียว อาจเคย
 กระทำความรุนแรงมาโดยตลอด หลาย ๆ ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย หรือ จิตใจ จนทำให้
 ความสัมพันธ์ ความผูกพันมีปัญหา และหากไม่ได้ก่อเหตุจากการบันดาลโทสะ มักจะมี
 สาเหตุหลายอย่างและซับซ้อนจนวางแผนให้ทำสิ่งที่ร้ายแรงที่คนทั่วไปคิดได้ว่าไม่ควรทำ

๑๐. ใจความสำคัญ คือ วิธีพูดที่ดีที่สุดในการฝังความเชื่อลงในสมองคือการพูดกับ
 กระจก
ส่วนขยาย คือ ถ้าคุณอยากจะเป็นคนเก่งให้คุณพูดกับกระจกว่าฉันเป็นคนเก่งฉัน
 สามารถเปลี่ยนแปลงให้ตัวเองฉลาดขึ้นบอกตนเองบ่อยๆสักร้อยครั้งทำเป็นประจำหลังจาก
 นั้นคุณจะเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงว่าคุณเป็นคนฉลาดขึ้นจริงๆ

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

เฉลยแบบฝึกชุดที่ ๒

๑. หมายเลข..๑	๒. หมายเลข..๑
๓. หมายเลข..๑	๔. หมายเลข..๑
๕. หมายเลข..๑	๖. หมายเลข..๒
๗. หมายเลข..๒	๘. หมายเลข..๑
๙. หมายเลข..๑	๑๐. หมายเลข..๑

เฉลยแบบฝึกชุดที่ ๓

๑. ใคร ประชาชน
๒. ทำอะไร เข้าวัดเวียนเทียน
๓. ที่ไหน ณ วัดพระไกรศรี
๔. อย่างไร เป็นการทำบุญอย่างต่อเนื่อง เพื่อความเป็นสิริมงคล
๕. ใจความสำคัญ คือ ประชาชนเดินทางไปวัดพระไกรศรี เพื่อเวียนเทียนทำบุญ เนื่องในวันวิสาขบูชา

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

เฉลยแบบฝึกชุดที่ ๔

๑. ใจความสำคัญ คือ การทำอะไรที่ไร้จุดหมายก็ไม่สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ซึ่งเปรียบเหมือนคนขี่ควายที่ไม่มีจุดหมายปลายทางก็ต้องเดินวนอยู่ที่เดิม
๒. การกระทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งเราต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน

แบบฝึกทักษะพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ก

๓. ง

๕. ง

๗. ข

๙. ค

๒. ก

๔. ค

๖. ข

๘. ก

๑๐. ข

